LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Balls Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 106 **** Richmond Hill 19, N. Y., Penktadienis, Birželio (June) 1, 1956 ****

KRISLAI

Rašo A. Bimba

Lėtai progresuojame.
Kanados LLD.
Išgąsdinti žmonės.
Apkarpytais sparnais.
Ir kanadiečių balsas.

Reikia pripažinti, kad mūsų Laisvės finansinis vajus progresuoja labai lėtai. Ir tai kelia nerimą. Tai atsiliepia, neigiamai, žinoma, į visą dienraščio ateitį.

Laisvės dalininkų suvažiavimas tiktai labai rimtai apsvarstęs visą padėtį, nutarė šį vajų pravesti. Buvo aišku tada, o dabar yra dar aiškiau, kad išlaikymui dienraščio šiemet turėsime sudėti penkioliką tūkstančių dolerių.

Turėkime šiuos faktus mintyje. Žiūrėkime, kad patys savęs nesuviltume. Dar nė trečdalio tikslo nepasiekėme. O laikas nesulaikomai bėga. Nė nepamatysime, kaip tie trys mėnesiai prabėgs.

—:—

Kanadiečiai nutarė nuo mūsų atsiskirti ir turėti savo Lietuvių Literatūros Draugiją. Tai jie padarė neseniai įvykusiame mūsų LLD Kanados kuopų atstovų suvažiavime.

Mes tik galime jiems palinkėti geriausios kloties. Kanadoje dar randasi tūkstančiai lietuvių, kurlems vieta turėtų būti Literatūros Draugijoje. Neabejojame, jog kanadiečiai energingai darbuosis, kad savo KLLD eiles sustiprinti naujais narlais.

—:—

Tų trisdešimt devynių "komunizmo" ekspertų paskelbimas ir pritrenkė ir išgąsdino Draugo ir Naujienų redaktorius. Dabar jie eidami gulti po lova ieškosią jau dviejų velnių.

Kadaise aš skaičiau knygą "Blind Leaders of the Blind" (Akliųjų Aklieji Vadai). Įdomus pavadinimas, įdomi knyga. Jeigu Grigaitis su Šimučiu nebūtų akli, tai juk nesektų paskui tuos trisdešimt devynis akluosius.

—:—

Ateinantį mėnesį mūsų didįjį kraštą aplankys Vakarų Vokietijos premjeras Adenaueris. Jo misijos tikslas nežinomas.

Komercinė spauda susirūpinusi tik tuomi, kad Adenaueris čionai atskris jau labai gerai apkarpytais sparnais. Jo viltka baigianti subliukšti. Visi buvusieji rinkimai praėjo Adenauerio partijai didele nesekme. Jis nebeturi nei moralinės teisės, nei politinio autoriteto kalbėti Vakarų Vokietijos vardu.

—:—

Ir kanadiečių Liaudies Balsas prideda savo balsą prie pageidavimo, kad Tarybų Lietuva atidarytų kuo plačiausiai savo duris tiems Jungtinių Valstijų ir Kanados lietuviams, kurie norėtų dar kartą pasimatyti su saviškiais Lietuvoje.

Šiuo reikalu Laisvės pozicija seniai aiški. Mes esame giliai įsitikinę, kad nebesiranda jokio moralinio bei kitokio kokio pasiteisinimo toliau laikyti mūsų senosios tėvynės duris uždarytas.

Rytų Vokietija pasiūlė konkretišką planą, kaip priartinti suvienijimą

Berlynas. — Vokietijos (Rytų) demokratinės respublikos premjeras Otto Grotewohl parlamente pasiūlė, kokius žingsnius abi Vokietijos dalys galėtų daryti žengdamos link vienybės. Jis pasiūlė sekamus aštuonis žingsnius:

1. Abi Vokietijos avlstybės turi pasižadėti nepravesti verstiną karinę tarnybą ir taipgi nustatyti savo karinių jėgų maksimumą.

. Abi Vokietijos valstyturi pasižadėti veikti už atominių ginklų uždraudimą.

3. Abiejų Vokietijos dalių valdžios turi veikti už pilną suverenitetą, prieš savo teritorijų naudojimą kaip užsienio žvalgybos bazės.

4. Vakarų Vokietija turi nustatoti persekioti tuos, kurie veikia už taiką.

5. Vakarų Vokietija turi uždrausti militaristines ir neo-fašistines grupes, pašalinti iš valdžios aparato nacinius ir antisemitinius elementus.

6. Abi Vokietijos dalys įveda bendrus įstatymus prieš karinį kiršinimą ir rasinę diskriminaciją.

7. Abi valdžios pasisako už glaudesnius prekybos ir kultūrinius santykius.

8. —Abiejų dalių parlamentai įsteigia santykius.

Darbo unijų kovos lauke

Pittsburghas. — Derybos tarp plieno darbininkų unijos ir kompanijų iš čia gal bus perkeltos New Yorkan. Derybos liečia 650,000 darbininkų ir 172 didesnes bei mažesnes kompanijas.

Trenton, N. Y. — General Motors Ternstedt Division fabrikas čia užsidarė ketvirtadieniui ir penktadieniui, nes neparsiduoda pakankamai automobilių. Panašiai užsidarė Metucheno Fordo fabrikas. 5,800 darbininkų abiejuose fabrikuose tą savaitę uždirbo tik už tris dienas.

Buffalo, N. Y.—Vietinis Auto-darbininkų unijos (UAW) lokalas 424 nubalsavo atmesti anksčiau reikalautą iš pareigūnų antikomunistinę priesaiką.

Trenton, N. J. — Vyriausiai unijų pasidarbavimu iškovota, kad 10,000 vietinių vaikų gautų veltui Salko skiepus prieš polio. Turtingų daktarų kontroliuojamas Medikalis susivienijimas stengėsi baigti laisvų skiepų davimą.

Indijos policija užmušė 4 geležinkelių streikierius

Deli. — Indijos geležinkeliuose, kurie priklauso valdžiai, vyksta streikas. Keliose vietose įvyko susirėmimai tarp streikierių ir policijos, o Punjabe policija nušovė keturis streikierius. Tai įvyko Kalkos mieste. Streikieriai sulaikė kareivių operuojamą traukinį ir bandė neleisti jam toliau važiuoti. Policija bandė išskaidyti streikierius lazdomis ir ašarinėmis dujomis, bet paskui paleido darban pistoletus.

Apart keturių užmuštų dar yra keliolika sužeistų.

Sirija neleidžia parduoti kviečių francūzų armijom

Damaskas. — Sirijos valdžia sužinojo, kad kai kurie Sirijos pirkliai pardavinėja kviečius francūzams, kurie tuos kviečius supirkinėja savo armijai Alžyre. Sirijos valdžia tokius pardavinėjimus dabar griežtai uždraudė, nes nenori padėti "tiems, kurie skerdžia mūsų brolius arabus-alžyriečius, kurie kovoja už savo laisvę."

Maskva. — Žurnalas "Voprosi Istoriji" sako, kad 1917-ais metais, po caro nuvertimo, kuomet Kerenskis stovėjo prie valdžios vairo, Stalinas trumpam laikui pritarė Kamenievo pozicijai, kad reikia remti laikiną valdžią tuo tarpu, kai Leninas ragino prieš ją kovoti.

Paryžius. — Churchillas atostogauja Nicėje, prie Viduržemio jūros.

Filipinai reikalauja, kad atsižadėtum laikomų bazių

Manila. — Filipinų premjeras Magsaysay informavo savo ambasadorių Washingtone Carlos P. Romulo, kad jis atnaujintų derybas apie bazes. Amerika Filipinuose turi daug karinių bazių ir teigia, kad tos bazės, įskaitant žemę, kurioje jos randasi, priklauso Amerikai. Bet Filipinai dabar nori, kad Amerika pripažintų, jog ta žemė nepriklauso jai, o Filipinams.

Manoma, kad Filipinų valdžia nori patvirtinti savo nuosavybę, kad, norint, galėtų jankius išprašyti iš šalies.

Minskas. — 2,000 savanorių jaunuolių iš Bielorusijos išvyko į Kazachstaną, kur jie dirbs prie Kinijos - Tarybų Sąjungos geležinkelio tiesimo.

Kansas City. — Čia lankosi penki Tarybų Sąjungos baptistai.

Vizitas įvyks

Twiningas keliaus -- bet ginčai dar eina

Washingtonas.—Jau nutarta, kad Amerikos aviacijos štabo viršininkas generolas Twiningas priims kvietimą ir vyks Maskvon, kad stebėti Aviacijos dieną, kuri ten vyks birželio 24-ą. Sakoma, kad pats prez. Eisenhoweris padarė sprendimą po to, kai pasitarė su Dullesu, admirolu Radfordu ir kitais.

Gerai informuoti šaltiniai sako, kad nutarta siųsti Twiningą Maskvon, nes pakvietimo nepriėmimas būtų pastatęs Ameriką negeroje šviesoje užsienyje, kur būtų sudarytas įspūdis, kad Amerika nepageidauja taikos. Ypatingai paveikė faktas, kad britai jau priėmė kvietimą ir siunčia savo aviacijos vadus Maskvon.

Nors kvietimas jau priimtas, ginčai dar nesibaigė. Dešiniųjų republikonų vadas senatorius Knowlandas dar vis protestuoja. Jis sako, kad mes paskui turėsime kviesti aukštus tarybinius karininkus šion šalin, kas sudarys pasaulyje įspūdį, kad Amerika darosi palankesnė Sovietams, o paskui, ko gero, reikės pakviesti ir Bulganiną bei Chruščiovą.

Bet kaip nebūtų, jau tikra, kad Twiningas Maskvon vyks.

Pirmu kartu po 1946

Tito jau iškeliavo aplankyti Sovietus

Belgradas. — Prezidentas Tito geležinkeliu išvyko Maskvon. Jis ten atvyks šeštadienį. Paskutinėmis keliomis dienomis atmosfera Belgrade pasidarė žymiai labiau pro-tarybinė, negu buvo per paskutinius kelis mėnesius. Rodoma daug tarybinių filmų, "Borba," "Politika" ir kiti laikraščiai rašo labai draugiškame tone apie Tarybų Sąjungą ir spausdina savo Maskvos korespondentų pranešimus apie didelius prisirengimus, kurie ten daromi Tito sutikimui.

Tuo tarpu į Jugoslavijos vandenis atvyko keli tarybiniai karo laivai. Tai draugiškas vizitas, pirmas toks nuo 1948 metų. Atplaukė vienas kreiseris ir du naikintuvai ir jie sustojo Splito uoste.

Belgrade dabar matosi daug tarybinių turistų ir lankytojų. Po provinciją gastroliuoja Maskvos Meno teatras.

Kinija įspėja Filipinus neokupuoti Spratly salų

Pekinas. — Pietų Kinijos jūroje, tarp Kinijos ir Filipinų, randasi mažos Spratly salos. Jos mažiukės, bet ekonominiai bevertės, bet turi strateginės reikšmės. Tos salos priklauso Kinijai, bet jos tuščios, ten nieko nėra.

Praeitą savaitę Filipinai paskelbė, kad "privatinis tyrinėtojas" filipinas Thomas Cloma tose salose įsteigė bazę.

Kinija dabar reikalauja iš Filipinų nešdintis. Pekino radijas sako, kad ta pasaka apie "privatinį tyrinėtoją" yra tiktai priedanga, o faktinai tai buvo ekspedicija, kurią surengė Filipinų valdžia ir dargi su Amerikos pritarimu, o gal ir skatinimu.

Bostonas.—FBI suėmė septynis Massachusetts darbininkų judėjimo veikėjus, kurie kaltinami po Smitho aktu. Jie yra Michael Russo, Otis A. Hood, Sidney S. Lipshires, Anne Burlack Timpson, Edw. E. Strong, Daniel B. Shirmer ir Geoffrey W. White.

Nehru lankysis Rytų Berlyne, Belgrade, Paryžiuje ir Kaire

Delį. — Jau nustatyta, kur ir kuomet Nehru lankysis jo ateisiančio vizito metu. Birželio 21 dieną jis apleis Indiją ir nuvyks Londonan, kur dalyvaus Britanijos Bendruomenės (Commonwealth) premjerų pasitarime. Liepos 6-ą jis atvyks Washingtonan, kur praleis 6 dienas. Liepos 12 jis sugrįš Londonan. Sekančią dieną jis išskris į Rytų Vokietiją, kur praleis tris dienas. Po to jis išvyks Paryžiun, o iš ten Jugoslavijon.

Pakelėje namo Nehru dar sustos Egipto sostinėje Kaire ir Lebano sostinėje Beirute.

Adenas, Arabija. — Rytinėje Adeno dalyje britai veda ginkluotą kovą prieš vietinius gyventojus. Adenas yra Britanijos "protektoratas" Arabijos pusiasalyje. Adeniečiai norėtų atsikratyti britų ir prisidėti prie Saudi-Arabijos. Britai sako, kad Saudi-Arabija aprūpina ginklais Adeno sukilėlius.

Floridoj Stevensonas ir Kefauveris beveik lygūs -- kovojama Californijoj

Washingtonas. — Floridos pirminiai rinkimai vėl sudavė tam tikrą smūgį Stevensonui ir sustiprino Kefauverio šansus: nors Stevensonas gavo bent kiek daugiau balsų, negu Kefauveris, jie beveik lygūs, o tikėta buvo, kad Stevensonas pralenks Kefauverį beveik 2 prieš 1.

Stevensonas gavo arti 220,000 balsų, o Kefauveris arti 210,000. Kefauverio sekėjai jaučia, kad tai nemenkas Kefauverio laimėjimas. Mat, Stevensonas užgerino pietinius rasistus, tuo tarpu, kai Kefauveris atviriau kalbėjo prieš rasinę segregaciją.

Abu, Stevensonas ir Kefauveris, dabar randasi Californijoje, kur jie veda smarkią kampaniją rengiantis prie tenykščių rinkimų, kurie skaitosi labai svarbiais, nes Californija turi vieną skaitlingiausių delegacijų demokratų konvencijose.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Seoulas.—Naujas rimtas krizis vystosi Korėjoje. Jungtinių Tautų (vyriausiai Amerikos) komanda Pietinėje Korėjoje pareikalavo iš paliaubų komisijų, kad jos vienos savaitės bėgyje paliktų Pietinę Korėją. Teigiama, kad šiaurinė Korėja ginkluojasi, laužo paliaubų susitarimą, o dviejų komunistinių kraštų atstovai paliaubų komisijoje, lenkai ir čekai, tą ignoruoja.

Roma. — Italijos savivaldybių rezultatai (dar ne visai pilni) rodo, kad krikščionys - demokratai pralaimėjo ir prarado Romos kontrolę, bet kiek sustiprėjo jų bendrakeleiviai: dešinieji socialdemokratai, liberalai ir respublikiečiai.

Kairiosios partijos (komunistai ir kairieji socialistai) išlaikė savo pozicijas ir sustiprėjo kai kuriose vietose, ypatingai Bolognoje ir Livorne (Leghorne), kur miesto valdybos lieka komunistų - socialistų kontrolėje. Bet pačiame kairiečių vienybės fronte komunistai prarado kelis nuošimčius savo balsų, kuriuos laimėjo su jais bendradarbiaują Nennio vadovaujami kairieji socialistai.

Washingtonas. — Per Atminimo (Memorial) dienos šventę automobilių nelaimėse užsimušė 91 žmogus, mažiau negu buvo numatyta: 110.

Bonna.—Vakarų Vokietijos parlamente eilė deputatų, tarp jų keli iš pačios krikščionių demokratų valdančiosios partijos, reikalavo, kad būtų atkreiptas rimtas dėmesys į Rytų Vokietijos premjero Grotewohlio pasiūlymus.

Tallahassee, Fla. — Čia plečiasi negrų boikotas prieš segregaciją autobusuose. Negrai sako, kad jie nestovinės užpakalinėje buso dalyje susikimšę, tuo tarpu, kai likusiame autobuse yra daug tuščių vietų. Boikotas dar ne visuotinas, bet platėja.

GAUKIT LAISVEI SKAITYTOJĄ

Keturi Berijos žmonės tapo nuteisti mirt ir sušaudyti

Maskva. — Baku laikraštis "Bakinskij Rabočij" praneša, kad ten tapo sušaudyti keturi mirtin nuteisti Lavrenti Berijos suokalbininkai, buvę aukšti slaptosios policijos pareigūnai. Vienas jų, Mir-Dzahafar Bagirovas, vienu metu buvo Azerbaidžano premjeru. Azerbaidžanas yra tarybinė Kaukazo respublika, glūdinti į pietus nuo Gruzijos ir Armenijos.

Kiti trys sušaudyti yra Borščovas, Grigorijanas ir Markarijanas. Po nuteisimo mirti jie buvo padavę susimylėjimo prašymus, bet tie tapo atmesti.

Rytinė Vokietija suėmė 137 Amerikos žvalgybos agentus

Berlynas. — Premjeras Grotewohl parlamente pranešė, kad saugumo organai urmu suėmė 137 asmenis, kurie šnipinėjo Amerikos naudai. Jis pasakojo, kad vienas svarbus Amerikos agentas iš Vakarų Vokietijos perėjo į Rytų Vokietiją ir su savimi atsinešė svarbius Amerikos šnipų sąrašus.

Dauguma suimtųjų šnipų yra vokiečiai, bet jų tarpe randasi ir kitų tautybių žmonės, kurie gyvena Rytų Vokietijoje. Dauguma jų veikė pačiame Berlyne.

Premjeras Grotewohl sakė, kad tie suėmimai suteikė Vakarų žvalgybai nemenką smūgį.

Briuselis. — Čia vyksta tarptautinis Antro pasaulinio karo veteranų suvažiavimas. Pirmu kartu kaip stebėtojai dalyvauja Tarybų Sąjungos ir Čekoslovakijos veteranų atstovai.

Venecija, Italija. — Į šį kanalų ir gondolų miestą atvažiavo Harry Trumanas ir žmona.

ORAS NEW YORKE
Giedra, vėsu

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President V. KAZEL; Secr-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $8.00	Canada and Brazil, per year $9.00
United States, per 6 months .. $4.50	Canada and Brazil, 6 months $5.00
Queens Co. ..... $9.00 per year	Foreign countries, per year $10.00
Queens Co. ..... $5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months $5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

AR BUS PLIENO DARBININKŲ STEIKAS?

SU BIRŽELIO 30 diena baigsis plieno pramonės darbininkų unijos kontraktas su samdytojais. Dabar, taigi, prasidėjo tarp samdytojų ir darbininkų unijos vadovų pasitarimai dėl sudarymo naujo kontrakto.

Klausimas kyla: ar jie gražiuoju susitars? Ar nebus reikalo darbininkams eiti į streiką?

Pranešimai iš Pittsburgho (kur vyksta pasitarimai) sako, jog yra manoma, kad darbininkų streikas bus išvengtas, kad samdytojai sutiks išpildyti darbininkų reikalavimus.

Kaip ten bus, pamatysime neužilgo.

DĖL DARBININKŲ VIENYBĖS

MŪSŲ SKAITYTOJAI, be abejojimo, skaitė praėjusio ketvirtadienio Laisvėje korespondenciją iš debatų (ar kaip pavadintume), įvykusių praėjusį sekmadienį Carnegie Hall, New Yorke.

Juose, kaip matome, dalyvavo socialistų vadovas Norman Thomas, komunistų vadovas Eugene Dennis, mokslininkas Dr. Du Bois, ir kiti.

Sunku pasakyti, ar šie debatai buvo pavykę ar nepavykę. Gal būt kiekvienas, kuris ten dalyvavo ir girdėjo, spręs savaip. Vienam atrodys, jog pavyko, kitam—nepavyko.

Mums, žinoma, svarbu tai, kad tokie debatai įvyko. Mums svarbu, kad, pagaliau, buvo pradėtas darbas dėl susitarimo tarp socialistų ir komunistų.

Nenorėkime, kad vienybė darbininkų judėjime įvyktų viena diena. Tam ims laiko. Užtenka to, kad dėl to tariamasi, kad dėl to dirbama.

Už darbininkiškų partijų apvienijimą, kaip žinia, pasisakė Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XX suvažiavimas. Jis sakė, jog tai galima ir tai turėtų būti padaryta.

Tasai obalsis, kurį iškėlė XX suvažiavimas, jau randa gerų atgarsių. Pavyzdžiui, Belgijos socialistų vadovas Huysmanas visa širdimi pritaria vienybei tarp komunistų ir socialistų. Bet yra tam ir priešingų—žinoma, iš socialistų pusės. Daug socialistų vadovų nenori tokios vienybės. Nelabai jos paiso ir amerikinių socialistų vadovas, Norman Thomas. Bet tai nieko. Juk, pagaliau, viską sprendžia eiliniai žmonės, eiliniai nariai.

Svarbu, kad tokie debatai Amerikoje įvyko. Svarbu, kad vienybės klausimas judinamas.

Amerikoje, atsiminkime, tiek komunistų partija, tiek socialistų partija yra mažos, silpnos. Jos mažos vyriausiai dėl to, kad komunistai yra žiauriai persekiojami, kišami į kalėjimus, o socialistų partija silpnutė (dar silpnesnė negu komunistų) dėl to, kad ji perdaug neveikli, pasyvė, nestato prieš darbininkus tų reikalavimų, kurie jiems svarbūs.

Kitaip, žinoma, yra Europos kraštuose. Italijoje komunistai tvirti—turi milijonus savo partijoje narių; Francūzijoje irgi komunistų partija tvirta.

Italijoje, kaip žinia, komunistai rinkimų metu sudaro bendrą frontą su pažangiaisiais socialistais, Nenni vadovaujamais. Francūzijoje to kol kas nėra, bet nieks negali tvirtinti, kad rytoj ar po ryt to nebus .

Du pasauliniai karai uždavė didžiulį smūgį tarptautiniam darbininkų judėjimui. Dabar laikas padarytąsias žaizdas užgydyti ir eiti prie bendro darbo, prie vienybės.

UŽGYRĖ

BIRŽELIO 24 DIENĄ Tarybų Sąjungoje bus, kaip kas metai, Aviacijos Diena.

Tą dieną bus pademonstruoti tarybinių respublikų pasiekimai aviacijoje.

Šiemet toji diena ten bus minėta truputėlį kitaip negu seniau.

Šiemet į aviacijos minėjimą Tarybų Sąjungos vyriausybė oficialiai pakvietė kai kurių "Vakarų" valstybių valdinius pareigūnus. Buvo pakviesti Didžiosios Britanijos aviacijos vadovai, buvo pakviestas ir Jungtinių Valstijų Aviacijos vadovas, sekretorius gen. Twining.

Šiuos žodžius rašant, žinios skelbia, kad prezidentas Eisenhoweris principe užgyrė pakvietimą. Vadinasi, generolas Twining vyks į Maskvą birželio 24 dieną. Kitas klausimas: ar su juo vyks ir kiti vyriausiojo mūsų šalies karinio štabo nariai?

Kaip ten bebūtų, reikia džiaugtis, kad tokie pakvietimai yra prisiųsti, nes tai rodo, jog einama prie didesnio tarptautinio susipratimo.

Spėjama, po to, kai Amerikos aukštieji karininkai nuvyks į Maskvą, į mūsų šalį bus pakviesti Tarybų Sąjungos žymieji karininkai—gal būt net gynybos ministras maršalas Žukovas, pasižymėjęs karo vadovas, kurio komandoje buvo sutriuškintas ir paimtas Berlynas.

ĮVAIRUMAI

Senatvės pensijos

Socialis saugumas Tarybų Sąjungoje

Kaipo socialistinėje šalyje, socialinis saugumas (social security, kaip ta sąvoka mums žinoma Amerikoje), visuomet stovėjo ant aukšto laipsnio. Tarybiniai žmonės visuomet buvo laisvi nuo visokių baimių, kurios kamuoja darbo žmogų po kapitalizmu. Tarybinis žmogus niekad nebijojo netekti darbo, nes nedarbo nėra po socializmu; jis nebijojo susirgti ir neturėti ištekliaus, nes ligoninės ir mediciniškas aptarnavimas laisvas ir visiems prieinamas; jis nebijojo senatvės, nes seno amžiaus žmonės ten visuomet buvo aprūpinami atitinkamomis pensijomis.

Padidintosios pensijos

Bet gegužės mėnesio pradžioje Tarybų Sąjungoje buvo priimta eilė nutarimų didinti ir kelti pensijas. Nedarbo pensijos Tarybų Sąjungoje, aišku, nėra, nes tam nėra reikalo. Bet visokios kitokios pensijos — senatvės, ligos, neštumo ir t. t.

Pakeltosios pensijos yra vienu trečdaliu, o kartais net dvigubai aukštesnės, negu senosios. New Yorko "Times" korespondentas iš Maskvos kelios savaitės atgal konstatavo, kad "iš visų pakaitų Tarybų Sąjungoje paskutiniu laiku pensijos gal svarbiausios ir jos sukėlė žmonėse daugiausia pasitenkinimo."

Senatvės pensijos

Amerikoje senatvės pensiją, kaip mes žinome, žmogus gauna sulaukęs 65 metų amžiaus. Tarybų Sąjungoje vyrai (darbininkai ar tarnautojai) gauna pensiją sulaukę 60 metų amžiaus, o moterys sulaukusios 55-rių metų. Bet tai dar ne viskas, nes kai kuriuos sunkius darbus dirbę žmonės pensijas gauna daug anksčiau. Pavyzdžiui, angliakasiai pensiją gaus sulaukę tik 50 metų amžiaus, tai yra, 15 metų anksčiau Donbaso angliakasys galės ilsėtis, negu Pennsylvanijos! (Unija pensija čia moka nuo 60 m., bet valdžios reik laukt iki 65 m.) O moterys, kurios dirbo sunkesnius negu vidutinius darbus, pensijas galės gauti sulaukusios tik 45 metų amžiaus.

Pensijų nustatymas

Puikus dalykas naujame tarybiniame įstatyme yra, kad tie, kurie mažiausiai uždirbo, gauna pensijas, kurios nuošimtiniai didžiausios. Pavyzdžiui, darbininkas, kuris uždirbo 350 rublių mėnesiui, gauna šimtanuošimtinę pensiją, tai yra, 350 rublių, tiek pat, kiek uždirbo dirbdamas. Tuo tarpu aukštas technikas arba mokslininkas, gavęs 1,000 rublių mėnesiui, pensijos gaus tik pusę savo uždarbio, tai yra, 50 nuošimčių arba tik 500 rublių.

Kitaip sakant, senatvėje įeigos labiau susilygina, — mažiau išlavintieji ir daugiau išlavintieji, mažiau uždirbusieji ir daugiau uždirbusieji, gauna lygesnes pajamas, negu dirbdami.

Ir kiek mažai žmogus nebūtų uždirbęs, minimalė pensija bus bent 300 rublių mėnesiui, kas reiškia, kad bent tiek gaus visi .

Aukščiausia pensija bus 1,200 rublių, kurią gaus tokie, kurie uždirbo bent 2,400 mėnesiui (tiek uždirba žymūs aktoriai, inžinieriai, dailininkai, žemės ūkio specialistai).

Pensiją gaunąs žmogus gali dirbti, jeigu jis nori, nors, kaip ir čia Amerikoje, jis tada netenka dalies savo pensijos. Jeigu dirbantis pensininkas gauna ne daugiau 1,000 rublių už darbą, jis dar gauna pensijos 150 rublių.

Netekus maitintojo

Svarbi dalis naujo tarybinio įstatymo yra pensijos, kurios duodamos šeimoms, kurios netenka maitintojo. Nedarbingais ir pensijų vertingais skaitomi vaikai, broliai, seserys ir anūkai, nesulaukę 16 metų, o jeigu jie moksleiviai, 18 metų amžiaus (seserys, broliai ir anūkai, žinoma, pensijas gauna, jeigu jie patys neturi darbininkų tėvų).

Galima paduoti ilgus skaičius, rodančius, kokios tos pensijos yra, bet tai gal nereikalinga. Užtenka pasakyti, kad "Times" korespondentas pabrėžė, jog "niekas naujame įstatyme nepražiūrėtas." Kitaip sakant, pensijos tai ne nuotrupa reikalingų įeigų, kaip pas mus, o pilnos įeigos, įgalinančios pensininką gyventi žmoniškai ir garbingai.

B.

Šis tas iš šen ir ten

Dvi naujos A. B. kalbos

Taip vadinamas "Amerikos Balsas" ("Voice of America") pradėjo transliuoti dviem naujomis kalbomis: Teluggu ir Malajalam. Abi šios kalbos vartojamos tam tikrose Indijos srityse ir kartu jomis kalba net 45,000,000 gyventojų — tai yra, daugiaou, negu yra žmonių Francūzijoje.

Tokiu būdu programos Indijai jau transliuojamos septyniomis kalbomis. Iki šiol buvo transliuojama Hindi, Bengali, Tamil, Gujrati ir anglų kalbomis. Dabar prisidėjo dvi naujos.

Iš viso "Amerikos Balsas" dabar transliuja 43-ose kalbose, įskaitant dviem kinų kalbos dialektais, malajų, indonezų, burmiečių, ir daugybe kitų Azijos bei Afrikos kalbų ir visomis Europoje vartojamomis kalbomis.

"Amerikos Balso" vedėjai skundžiasi tik vienu dalyku: jie spėja, kad mažai kas tų jų programų dabar klausosi.

Politikai ir indėnai

Amerikoje beveik nėra svarbesnio republikonų arba demokratų politikieriaus, kuris nebūtų "garbės nariu" vienoje ar kitoj indėnų gentyje. Tokia jau yra mada, kad, pasigarsinimui ir nusifotografavimui su indėnų plunksnomis ant galvos ir kartais su taikos pypke tarp dantų, politikieriai išsirūpina, kad kokia nors indėnų gentis juos "adaptuotų.".

Gubernatorius Harrimanas, kuris ir bėga ir nebėga kaip kandidatas į prezidentus, neseniai tapo vienos New Yorko šiaurinės dalies indėnų genties nariu ir tapo pavadintas "Drąsiuoju Ereliu". Stevensonas yra "Srendantis Debesis" vienoje gentyje, "Didysis Vilkas" kitoje ir "Garsusis Griaustinis" trečioje. Eks-prezidentas Trumanas yra gaarbės nariu bent tuzine indėnų genčių. Eisenhoveris irgi neatsilieka...

Narai praeitame kare

Sensacinis britų naro ("varlažmogio") Lionel Crabb galas Portsmouth uoste dabar sukėlė daug kalbų apie narų rolę kare bendrai. Praeitame kare narai lošė labai svarbią rolę, bet apie juos buvo lobai mažai rašyta, nes jie savo veiksmus atlikdavo slaptybėje ,panašiai kaip šnipai

Taip, pavyzdžiui, pirmais dvejais karo metais britai Vidužemio jūroje prarado nemažai laivų kažkokioms torpedoms sprogstant laivų dugne, ir britai jokiu būdu negalėjo suprasti, kaip jos ten patenka. Buvo manyta, kad tos bombos arba minos plaukioja tam tikroje gelmėje ,kada jos yra radijo bangų diriguojamos, ir taip toliau.

Bet britai vėliau susekė, kad keliasdešimt labai patysių italų narų veikė Vidužemio jūroje ir tai jie "prilipdydavo" magnetines minas prie britų laivų dugno. Italai iš submarinų išleisdavo narus kelios arba kartais net keliolika mylių nuo kokios nors uosto, kaip tai Kairo arba Gibraltaro, kur stovėjo britų laivai. Tie narai, jūros dugnu keliaudavo taip toli, pasiekdavo uostą, pridėdavo su savimi atvilktas magnetines minas prie laivų dugno ir pasišalindavo. Minų laiko mechanizmai buvo taip sutvarkyti, kad sprogimas įvyktų kelios valandos, o kartais net kelios dienos vėliau.

M.

iš Lietuvos

Pavasariui pasiruošta

TRAKAI.—Daugiau kaip 5 tūkstančius tonų durpių-mėšlo komposto paruošė "Pergalės" žemės ūkio artelės kolūkiečiai. Kompostas maišomas su mineralinėmis trąšomis ir aplaistomas srutomis. Supilti sėklų fondai. Sėklos išvalytos ir patikrintas jų daigumas. Paruošti preparatai sėkloms beicuoti. Kalvis B. Garnatkevičius suremontavo visą laukininkystės inventorių ir vežimus.

Šiemet saldžiųjų lubinų pasėliai kolūkyje bus išplėsti 4 kartus ir užims 150 hektarų plotą. Jie bus pasėti sėklai ir žaliajam pašarui. **Koresp.**

Lektoriumas šoferiams

Vilniuje veikia nuolatinis lektoriumas šoferiams. Čia jiems skaitomos paskaitos apie automobilių vairavimo ypatumus įvairiomis kelio sąlygomis, automobilių techninio aptarnavimo ir remonto organizavimą, darbo apsaugą ir saugumo techniką autotransporte, centralizuotus krovinių pervežimus ir kitomis temomis.

Lektoriume šoferiams teikiamos konsultacijos darbo užmokesčio, eismo taisyklių ir kitais klausimais. Po paskaitų demonstruojami techniniai ir dokumentiniai filmai.

G. Gerulaitis

AR ŽINOTE, KAD--

Naujі vaistai pagydo daug bepročių

Suvirš metai laiko, kai New Jersey valstijiniame beprotnamyje naudojami nauji vaistai, gydymui susirgusių protinėmis ligomis. Tie vaistai vadinami chloropomazine, reserpine ir metrazol.

Kol kas, tais vaistais buvo gydoma 1,200 iš 14,000 ligonių.

Dr. Harold S. Magee iš Trenton, N. J., medikališkos ligoninės direktorius, savo raporte teigia, kad su naujų vaistų pagalba dabar pasekmingai pagydoma 66 procentai protligėmis susirgusiųjų ligonių per metus. Tie ligoniai grįžta į savo namus ir užsiima savo paprastais kasdieniniais darbais, ir vėl gyvena normališkai. Tik direktorius Dr. H. Magee nusiskundžia, kad dėl stokos gydytojų nebegalima pasekmingai gydyti tokį didelį skaičių ligonių.

Suomiai trumpiausiai gyvena

Jungtinėse Amerikos valstijose senstelėjusių žmonių amžius pailgėjo nuo ketverių iki penkerių metų. Taip pat pailgėjo ir jų fizinis darbingumas ir proto blaivumas.

Daugelis amerikiečių šiais laikais pasitraukdami ant senatvės pensijos esą fiziškai ir protiškai daug jaunesni, negu jų metų skaičius parodo.

Taip pareiškė Dr. H. Jones, Californijos universiteto Doner laboratorijos tyrinėtojas senėjimo priežasčių. Toliau Dr. Jones teigia, kad didžiausia senėjimo priežastis, tai įvairios ligos. Taipgi netikusi mityba ir abelnas žmonių nežinojimas kaip gyventi ir užsilaikyti, kad būti sveikais. Nes kiekvienam senstelėjusiam žmogui susirenka šimtai nors ir mažyčių kūno dalyse visokių sukrikimų.

Toliau Dr. Jones pastebi, kad Suomijoje kaipo kultūringoje šalyje žmonės trumpiausiai gyvena iš visų kitų Europos šalių žmonių. Abelnas suomių amžius vos tik 54 metai, palyginus prie jųjų kaimyninių valstybių--Norvegijos, Švedijos, kurių abelnas amžius 68 metai. Taipgi Suomijos žmonių mirtingumas vėžio liga dusyk didesnis negu kitose šalyse.

. . . . .

Vienos rūšies plaučių uždegimo liga nepagydoma su antibiotiškais vaistais, tai kurie žmonės dažnai ir daug vartoja visokių aliejinių lašų arba švirkštimų įsavo nosis pagavę slogas.

Tie lašai įkvėpuojami į plaučius ir ten stovi, neišgaruoja iš plaučių per mažytes ląsteles ir skylutes. Todėl anksčiau ar vėliau tie įkvėpuoti aliejai ir sukelia plaučių uždegimą, kurio pagydymui vaistų nėra. Taip pasakė Amerikos gydytojų draugija.

. . . . .

Mokslininkai esą patyrę, kad 63,000 pėdų aukštyje erdvėje žmogaus kraujas nuo karščio virtų kaip vanduo katile.

. . . .

Medžių kirtėjai skuta barzdas viens kitam su kirviais, aštriai išgaląstais, laike savo konvencijos Quincy, Cal.

. . . . .

Atomais pašildyta jaučio mėsa išgulėjo šaldytuve dvejus metus ir neturi jokių sugedimo žymių.

. . . .

Kiekvieneriais metais nuo visokių nelaimių JAV miršta 6,000 vaikų mokyklinio amžiaus, nuo 6 iki 14 metų.

Pregresas

Laiškas Redakcijai

JUODOS PRAEITIES VAISIAI

Buržuaziniais metais į Lietuvą laikraščio "Laisvės" neįleisdavo. Todėl dabar Vilniaus ir Kauno mokslo įstaigose "Laisvės" 1930-1940 m. komplektai tėra labai nepilni, o kai kurių metų visiškai nėra. Užsilikę numeriai panaudojami išleidžiant tų rašytojų kūrinius, kurie, siaučiant Lietuvoje reakcijai, spausdinosi "Laisvėje." Iš "Laisvės" kai kurie kūriniai buvo paimti išleidžiant A. Jasučio, Maginsko ir kitų rinktines.

1930-1933 m. ir aš "Laisvėje" atspausdinau A. Genio ir A. Badaičio vardu eilę savo eilėraščių, vieną kitą apsakymą ir recenziją. 1934-1940 m., kuomet sėdėjau, kalėjime, A. Badaičio vardu, o kai ką ir visiškai be parašo — irgi "Laisvėje" atspaudžiau kai kuriuos savo kūrinius. Šiuos rankraščius buvo nelengva pasiųsti. Jų originalai dingo. Reiškia, "Laisvė" juos atspausdindama išgelbėjo juos nuo pražūties.

Lietuvių pažangių rašytoju kūrinių atspausdinimui didelį rūpestį parodė rašytojas Mizara, Kaškaitis ir kiti, kuriems aš esu labai dėkingas.

Laimė, tarybiniam rašytojui tas "kančių kelias" pasibaigė.

A. Liepsnonis

Kaunas

Gerbiamam dienraščio "Laisvės" Redaktoriui

Prašau Tamstos įdėti į dienraštį apie tai, kad aš ieškau savo giminių ir noriu, kad jie atsilieptų:

Kaniušas Steponas, sūnus Juozo

Beleckas Vaclovas, s. Kazio

Dominaitienė Teklė, duktė Juozo

Povilaitienė Julijana, d. Juozo

Iš anksto esu Tamstai širdingai dėkingas.

Mano adresas:
Lietuvos T. S. R.
Šiauliai
Kapų g-vė Nr. 7a
Kaniušas Pranas,
s. Juozo
USSR

Kvalifikacijai kelti

PANEVĖŽYS. — Prie rajono vykdomojo komiteto veikia seminaras apylinkių tarybinių darbuotojų kvalifikacijai kelti. Seminarą lanko visų apylinkių tarybų vykdomųjų komitetų pirmininkai ir sekretoriai.

Pereitą mėnesį įvykusiuose seminaro užsiėmimuose jo dalyviai išklausė eilę pranešimų.

S. Melėnas

Virš 65 metų amžiaus žmonių apie trečdalis jų yra chroniškai sergančiais.

ANTANAS VENCLOVA

Apie Tomą Maną

(Trys epizodai)

1.

Tai buvo 1942—1943 metų žiemą. Kaip kairnis korespondentas važiavau iš Maskvos į Oriolo frontą. Pakeliui aplankiau visai žmonijai šventą vietą, kur gyveno ir kūrė vienas žymiausių pasaulio rašytojų Levas Tolstojus—Jasnają Polianą. Fašistiniai grobikai buvo išniekinę Jasnają Polianą, tačiau, laimei, jos nesunaikino, nors atsitraukdami ir mėgino padegti rašytojo gyvenamąjį namą. Atvykau į frontą sunkių mūšių metu. Kartą, mūšiui aptilus, įėjau į vieną žeminę ir pamačiau kovotoją, gulintį savo lovaitėje ir prie spinksulės, padarytos iš artilerijos šovinio gilzės, skaitantį kažkokią storą knygą. Paklausiau jį, kas tai per knyga, ir jis parodė man Tomo Mano "Budenbrokus".

—Radau šitą knygą vienaname miestelyje (gerai nepamenu—Jelce ar Livnuose), pasitraukus iš ten fašistams. Jie buvo sunaikinę vietos biblioteką, bet ši knyga, laimei, buvo išlikusi. Pažiūrėkite, štai bibliotekos antspaudas ir numeris... Puiki knyga... Ir rašytojas nuostabus...—iš lėto, ramiu balsu atsakė man kovotojas.

—O kodėl jums patinka ši knyga? — susidomėjau.

Kovotojas valandėlę susikaupęs pagalvoja, paskui nusišypsojo gera šypsena ir atsakė:

—Jis myli žmones, šis rašytojas. Ir rašo taip, jog visa, ką jis vaizduoja, tarsi gyva matai prieš akis — ir žmones, ir gamtą. Gal būt, aš netiksliai kalbu, bet pasakysiu jums, kad jis kažkaip prasiartina žmogų, kaip mūsiškis Levas Tolstojus. Labai didelis rašytojas Tomas Manas.

Kovotojo atsakymas man pasirodė truputį literatūriškas.

— Jūsų profesija?—paklausiau jį.

—Aš mokytojas. Teisybę pasakysiu — mėgstu literatūrą. Šit skaitau šią knygą ir galvoju: sutriuškinsime fašizmą, ir žmonės vėl ims gerai gyventi, mes turėsime dar geresnes bibliotekas negu turėjome, ir knygų bus daugiau. O jūs paskaitykite "Budenbrokus", — kreipėsi jis į mane, — tai iš tikrųjų nuostabi knyga... Mes visi iš eilės ją skaitome. Tik laiko maža— kariauti reikia, Tėvynę ginti nuo fašistų.

2

Karui baigiantis man teko buvoti Lietuvos vakaruose, išvaduotoje Klaipėdos srityje, Kuršių Neringoje. Šiose nuostabiai gražiose vietose buvo vykę mūšiai, fašistai buvo išdeginę mišką, aplinkui dar mėtėsi granatos, minos, šoviniai. Atvykau į Nidos vasarvietę ir pamačiau kelis žvejus, kurie po mūšių buvo grįžę į savo gimtąsias vietas. Įsikalbėjau su jais, ir jie man pradėjo pasakoti apie savo bėdas, kurios juos buvo ištikusios paskutiniuoju laiku.

—O rašytojo namas išliko! —papasakojęs apie savo reikalus, su kažkokiu pasididžiavimu tarė vienas žvejys, rodydamas į žaliuojantį kalnelį, iškilusį ties saulės nutviekstomis Kuršių mariomis, kuriame stovėjo Tomo Mano namelis. —Sužalotas, karo apsvilintas, kaip ir viskas aplinkui, bet išliko!

Šis apysenis žmogus atsiminė Tomą Maną, kuris prieš Hitlerio atėjimą valdžion kone kasmet atvykdavo į Lietuvą ir vasarodavo savo namuose Nidoje. Žmogus rodė, kur Tomas Manas mėgo vaikščioti ir kalbėtis su žvejais, pasakojo, kad vargingiausiems žvejams jis teikdavęs materialę paramą.

Įkopėme į kalniuką, kuriame stovėjo Tomo Mana namelis su mėlynais žirgeliais ant stogo šelmens. Namelis buvo be langų ir be durų, bet mūšių metu nebuvo sugriautas. Tas faktas kažkodėl džiugino širdį, kaip, nors ir nedidelė, bet vis dėlto gyvenimo pergalė prieš mirtį.

—Gal žinote, ar mūsų rašytojas tebėra gyvas ir kur jis šiuo metu gyvena?—kreipėsi į mane žvejys, matydamas, kad aš esu miestietis.

—Kur jis gyvena, tikrai nežinau, bet žinau, kad jis gyvas ir kad savo darbu dorai ir drąsiai tarnauja taikos ir gyvenimo reikalui.

—Gal galima pranešti Tomui Manui, kad jo namelis čia yra išlikęs? Kaip matote, reikės didelio remonto, bet... Jis dar tvirtai stovi. Gal mūsų rašytojas vėl atvažiuos pas mus...

—Gerai, aš jam pranešiu, jei tik pasitaikys proga.

—Ir parašykite jam, kad šių vietų Lietuvos žvejai atsimena ir myli jį.

3.

...Tada aš nežinojau, jog turėsiu laimę matyti Tomą Maną tomis neužmirštamomis dienomis, kai pasaulio tautos minėjo didžiojo Tomo Mano tėvyniečio F. Šilerio 150-ąsias mirties metines Gėtės ir Šilerio vardais išgarsėjusiame Veimare.

Mes, Tarybų Sąjungos rašytojai, kaip ir visi svečiai, susirinkę iš įvairių pasaulio šalių į Šilerio iškilmes Veimaro mieste, susijaudinę laukėme atvykstant didžiojo vokiečių rašytojo Tomo Mano. Juk mūsų šalies tautos seniai pažįsta ir myli puikias Tomo Mano knygas, kurios yra ne tik aukščiausias mūsų laikų vokiečių tautos kultūros pasiekimas, bet ir labai žymus indėlis į visos žmonijos kultūrą.

Mes žinojome, kad šiuo metu Tomas Manas gyvena Šveicarijoje. Šilerio šventės dienomis jis nusprendė aplankyti rašytojo gyventas vietas. Jis buvo Šilerio gimtinėje — Marbache, o taip pat Viurtemberge ir Štutgarte Vakarų Vokietijoje ir ketino atvykti į Vokietijos Demokratinę Respubliką. Veimare sklido gandai, kad Vokietijos taikingo suvienijimo priešai Vakaruose kaip įmanydami stengėsi sutrukdyti garsiajam rašytojui atvykti į Veimaro miestą. Tačiau demokratinės Vokietijos ir vokiečių tautos susivienijimo priešų viltys sužlugo.

Mes matėme dideles žmonių minias prie seno, statyto, tur būt, dar Gėtės ir Šilerio laikais, "International" viešbučio Veimare, kur buvo apsistojęs didysis rašytojas, matėme jas gatvėse, kuriomis jis turėjo važiuoti į teatrą, prie Gėtės ir Šilerio paminklo priešais Nacionalinį teatrą. Kartu su visais buvusiais teatre pergyvenome jaudinančias valandas, kai aštuoniasdešimties metų rašytojas, išgarsėjęs visame pasaulyje, kukliai įžengė į skendinčią gėlėse tribūną ir pradėjo kalbėti apie Šilerį, apie nedalomą vokiečių kultūrą, apie taiką ir ateitį. Jis atrodė paprastas ir kuklus, scenoje laikėsi tiesiai, jo graži galva buvo vos pradėjusi žilti, o veidas buvo panašus į veidą žmogaus, gyvenančio intelekto ir dvasios gyvenimu — jis atrodė kupinas švelnumo ir įkvėpimo. Šios jaudinančios minutės visada liks mano atmintyje kaip didelis ir šviesus išgyvenimas, kaip sutvirtinimas tikėjimo taikiu vokiečių tautos suvienijimu, taikos jėgų ir proto pergale prieš karo ir naikinimo jėgas.

Mes, tarybiniai rašytojai, taip pat dalyvavome iškilminguose pietuose, kuriuos VDR Kultūros ministras Johanes R. Becheris suruošė "Elefant" viešbučio restorane didžiojo svečio garbei. Čia susirinko žymiausi vokiečių rašytojai— A. Cvelgas, A. Zegers, L. Frankas, Kuba, užsienio delegatai, daug literatūros ir meno profesorių iš Berlyno, Jenos ir kitų universitetų. Aš buvau tarpe tų, kuriems šių pietų metu teko garbė kalbėtis su mylimu rašytoju.

Tomui Manui papasakojau, su kokia meile ir pagarba tarybinė liaudis vertina jo, rašytojo, darbą, jo kovą už taiką ir tautų draugystę. Tomas Manas pareiškė dėl to savo didelį džiaugsmą ir susijaudinęs kalbėjo apie žymų rusų klasikinės literatūros poveikį jo dvasinei plėtotei. Su didžiule meile ir pagarba jis kalbėjo apie Turgenevą ir Gogolį, apie Levą Tolstojų, Saltykovą - Ščedriną ir Čechovą.

Papasakojau Tomui Manui, nors ir kone dešimt metų pavėlavęs, Baltijos pajūrio žvejo prašymą. Papasakojau jam apie mūšius, vykusius Kuršių Neringoje karui baigiantis, apie jo namelio likimą, apie tą meilę ir pagarbą, kurią paprasti Lietuvos žmonės Baltijos pajūryje jaučia jam lig šiolei. Tomas Manas su malonumu atsiminė Nidą, didžiules gryniausių smilčių kopas, iškilusias už Nidos, briedžius, kurie gyveno Kuršių Neringos miškuose. Tomas Manas buvo girdėjęs, kad okupacijos metu Geringas buvo pavertęs jo namelį medžioklės paviljonu, kad daug briedžių buvo išžudyta. Atsimindamas Baltijos žvejus, rašytojas tarė:

—Taip, aš mėgau su jais draugauti, su tais gerais žmonėmis.

Pasikalbėjimo metu Tomas Manas labai domėjosi Tarybų Sąjungos gyvenimu ir tarybine literatūra. Nepaisydamas senatvės, rašytojas domėjosi viskuo, norėjo kuo daugiau žinoti apie šalį, kurį davė pasaulį tiek didžiuosius žodžio menininkus, kuri nugalėjo fašizmą ir šiuo metu žengia kovojančių už taiką tautų avangarde.

Iškilmingų pietų pabaigoje Tomas Manas atsistojo ir, padėkojęs šeimininkams ir svečiams, be kita ko, pasakė:

—Aš labai džiaugiuosi, kad galėjau čia susipažinti su tarybiniais bičiuliais. Tikiuosi, kad mes matomės ne paskutinį kartą.

Mes dalyvavome iškilmėse, kurių metu Tomui Manui buvo įteiktas VDR Meno akademijos garbės nario diplomas ir suteiktas Jenos universiteto filosofijos garbės daktaro vardas.

GAL PRALEIS DU MILIJONUS DOLERIŲ

Krautuvių darbininkų unija žada pradėti plačiausią vajų organizavimui dar neorganizuotų krautuvių darbininkų. Tokių darbininkų yra desėtkai tūkstančių. Kol kas tik kelių didžiųjų krautuvių darbininkai suorganizuoti į Retail, Wholesale and Dep. Store uniją. Unijos prezidentas Livingstonas pareiškė, kad unija organizavimo tikslams esanti pasimojus išleisti du milijonus dolerių.

HIGGANUM, CONN.

Kapų Puošmenos Dienoje
Prisiminus mirusius:

Mano vyrą JUOZĄ
sūnų JUOZĄ
KALVAIČIUS
(Kalweit)

Šių dviejų žmonių išsiskyrimas iš gyvųjų tarpo mano širdyje paliko neužgydomą žaizdą. Vienam žmona, kitam motina, kol gyva būsiu, jiedu neišdils iš mano atminties. Pagaliau, ne visuomet tegalima pravesti kovą už gyvybės prailginimą. Tikrosios gyvenimo aplinkybės nusako viską.

Elena Kalvaitienė

Cleveland, Ohio

Dr. Brown už pakeitimą užsieninės politikos

Cleveland — Karamų House 41 metų sukakties paminėjimo sueigoje buvo pakviestas kalbėti Pasaulinių Reikalų Tarybos direktorius Dr. Benjamin H. Brown, kuris savo prakalbą pašventė išaiškinimui pasaulinio pasisukimo naujon kryptin reikšmę ir kaip mūsų šalis privalo prisitaikyti prie to pasukimo.

"Tokio žymaus ir dar ne visiems suprantamo pasisukimo periode būtų daug naudingiau ir Amerikai jeigu vietoje gamintis naujus masiniam naikinimui ginklus, vietoje ieškoti naujų talkininkų, kad spėka sulaikyti tą kryptį, būtų naudingiau mūsų kraštui jeigu mes stotume į ekonominę ir idėjos kompeticiją su Tarybų Sąjunga, kuri jau toje srityje pavojingai mus pralenkė" sakė Dr. Brown.

Toliau Dr. Brown sakė: "Azijos ir Afrikos žmonės stojo į kovą už pasiliuosavimą iš svetimšalių žiaurios priespaudos, kurią jie kentėjo per gentkartes. Tų šalių žmonės kovoja už laisvę ir jų niekas negalės sulaikyti. Tie žmonės patys nori išvystyti savo šalies gamtinius turtus savo naudai, jie nori patys išmokslinti ir apšviesti savo žmones ir atsistoti ant savo kojų" baigė Dr. Brown.

Dar trumpai apie Karamų House

Kas per įstaiga Karamu House, kuri jau atžymėjo 41 metų sukaktį ir kokia jos veikla? "Karamu" Afrikos swahili kalboje reiškia centras, į kurį visuomenė susirenka pasigėrėjimui. Karamu House organizacija susideda iš skirtingų rasių, tautų, įsitikinimų ir skirtingų ekonominio stovio žmonių, kurių skaičius 1954 metais sudarė 5,-000, turinti apie 30 mokytojų ir vedėjų. Pamatinis jos veikimas, tai perstatymas teatralių veikalų, kuriuos vaidina juodveidžiai ir baltveidžiai kartu, kuris kokiai rolei atitinka. Perstatomi veikalai: ar jie būna dramos, komedijos ar muzikaliai veikalai, daugumoje yra imti iš darbo žmonių vargų, ir iš negrų žmonių diskriminacijos ir jų skriaudų. Dabartiniu laiku yra perstatoma dviejų veiksmų muzikalė tragedija "Lost In The Stars", paimta iš Alan Paton veikalo "Cry The Beloved Country". Apart teatralių perstatymų čia galima lavintis balsą, muzikos, vaidinimo, tapybos, skulptūros, keramikos, šokių ir yra prirengta vieta dirbančioms motinoms palikti savo kūdikius.

J. N. S.

NUKRITO PO TRAUKINIU, BET NEUŽSIMUŠĖ

Frank Meng, 60 metų, nukrito ar nušoko po subvės traukiniu, bet išliko gyvas, tik lengvai sužeistas. Nelaimė atsitiko IND 145th St. stotyje. Jo laimė ar nelaimė, kad jis pataikė tarpe bėgių nukristi.

Lewiston-Auburn, Me.

Geg. 17 d. mirė Helen Čiulkinienė. Buvo Lewistono gyventoja nuo 1932 metų ir buvo vedus du sykiu. Pirmas vyras buvo Antanas Bingelis. 1944 m. ji vedė su Juozapu Čiulkiniu. Gimė Lietuvoje liepos 26 d. 1896 m., buvo duktė Jono ir Saros Grigų. Atvyko Amerikon 1909 metais. Priklausė prie Lietuvos Dukterų Draugystės. Paliko liūdesy 3 sūnus, dukterį ir antrąjį vyrą J. Čiulkinį, John Bingelis Texase ir Joseph ir Albert Bingelis Lewistone, dukterį Alice Plourde Mechanic Falls, Me., brolį Alphonse Grigas Boston, Mass., dvi seseris: Julią Chuker ir Ann Rudgis, Cambridge, Mass., dar ir keletą anūkų.

72 metų amžiaus mirė našlė Frances Simokaitis, Springfield, Mass., ir tapo atvežta Lewiston ir prie jos vyro Ant. Simokaičio palaidota. Vyras mirė 1943 metais. Frances atvyko į Lewistoną 1903 m., ir ilgai gyveno Auburne. Paliko liūdesy dukterį Frances Allen, Springfield, Mass., sūnų Ant. Simokaitis, Worcester, Mass., seserį Mary Wakas, New Britain, Conn., keletą nieces ir nephews.

* * *

Ilgametis Lewistono gyventojas ir didelio namo savininkas jau keliolika metų kojomis nesveikuoja. Daug pinigų išėsavo kojų gydymas. O tik šlubuodamas galėjo eiti—jau dvi savaitės atgal J. Tamošiunas liko nuvežtas ligonbutin. Linkiu greito pasveikimo.

Beje, geg. 19 d. čia tapo trys lietuvės kapuose įkastos. Mat, velionė Anelia Liaudanskienė — iš stubos buvo atvežta į kapus. Tūli lietuviai sakė, kad čia taip mažoje lietuvių kolonijoje giltinė tankiai švaistosi su dalgiu. Giltinė tai yra religiškas simbolis, gąsdinantis parapijonus su mirčia.

Lietuvoje Alizavos bažnyčioje tarpe kitokių vėliavų buvo ir giltinės vėliava ant kryžavonių ištempta.

Dar reikia pažymėti ir apie velionę Liaudanskienę — ji iš amato buvo audėja—paskutinį metą audė Sabattus audinyčioje. Kai sveikesnė būdavo, tai mylėdavo pasakoti apie savo gyvenimą — sakė taip: Mano brolis Konstantinas sugrįžo labai nukamuotas iš rusų ir japonų karo. Jis buvo muzikantas caro armijoje. Kuomet eidavę mūšin, tai jis šaudydavęs virš japonų galvų. Brolis Jurgis atvykęs iš Amerikos ir atidalinęs dalis visiems ir palikęs namų savininkas. Anelei vykstant Rygon, seserys ir broliai surengė išleistuves, šokius. Konstantinas pradėjęs groti armonika, bet armonika negroja, o tik duntuvė šnypščia... Na, ir peliukai pradėjo bėgti iš armonikos. Taip ir sugadino išleistuves pelės gūšta duntuvėje.

Aplankiau Laisvės skajtytoją Lenutę. Ji visuomet pavasarį darže triūsiasi, taip ir dabar sodina salotas, svogūnus, agurkus ir t.t. Pasakiau taip: nedirbk taip sunkiai, kad vėl nesusirgtum. Atsakė: dar ne labai susveikau.

P. Petrov

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

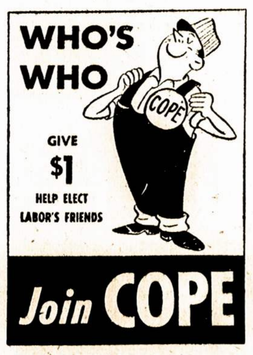

Darbininkų Sveikata

Dr. J. J. Kaškiaučius, M. D.

Dirbtinis moterų apveisimas ("artificial insemination") vis dažniau ir dažniau praktikuojamas, nors tebėra tam kliūčių ir skerspainių.

Pagal dabar nustatytą medicininę etiką ir teisminės teises, dirbtinį apvaisinimą teturėtų praktikuot tik tokios poros, kurios gražiai, taikiai sugyvena, labai myli vaikus ir labai nori savo vaikų susilaukt, bet negali. Jei moteris kreipiasi į gydytoją be savo vyro žinios, gydytojas privalo atsisakyt. Sėklų davėjai privalo būt visiškai sveiki ir tvirti, fiziškai ir protiškai, taipgi ir veisliškai, pilnai pajėgūs. Jie privalo būt visiškai svetimi ir nepažįstami, kad nebūtų nei vyro nei moters draugai bei pažįstami. Jie turi būt "bevardžiai," anonymūs. Pilnutinis anonymumas būtinas tarpe davėjo ir priėmėjos bei vedusiųjų poros.

Pagal dabartines teises, jei teismas pripažįsta kurį dirbtinio apveisimo nuotykį, kaipo svetimoterystę (svetivyrystę?)), tai ir gydytojas galėtų būt apkaltintas už įleidimą moteriai sėklos ne jos vyro, bet kažkieno kito.

Teisminėj medicinoj yra daug neetiškų veiksmų su tais dirbtiniais apvaisinimais. Legaliai, teisėtai dirbtinis apvaisinimas yra leistinas tokiai moteriai, kurios vyras yra nevaisingas, arba kur jų abiejų kraujas nesutinka fiziologiškai, —kur "Rh" kraujas galėtų vaiką padaryt pasmerktą neišvengiamai mirčiai. Žinoma, abudu, ir vyras ir moteris turi pilnutinai sutikt su šitokiu naujovišku apvaisinimu.

Bet praktikoj visko pasitaiko. Kaip raportuoja prityrę gydytojai, pasitaiko, kad moteris be savo vyro žinios ir sutikimo įgyja dirbtinį apveisimą. Įvyksta išdavysčių slėpinio išlaikyme, įvyksta neatsargumų su sėklos gavimu nuo netikusio davėjo, įvyksta ir perdidelių atlyginimų: biznio "reketas."

Moksliškai, eugeniškai veizdint, dirbtinis apvaisinimas yra naudingas daiktas ir duoda gerų rezultatų.

Siunčiam Maistą Lietuvon su Garantija

Mūsų vaistinė yra įgaliota priimti užsakymus dėl maisto pakietų siuntimo į Lietuvą ir į visą Rusiją su Amerikoje apmokėtu iš anksto mokestu ir su garantija, kad pakietas bus pristatytas tam, kam jis siunčiamas. Pakietai yra gatavi.

Pakietas Nr. 1. Kaina $26.00. Jame yra 1½ sv. bekono, 1½ sv. jautienos, 1 sv. taukų, 3 kenai pieno, 5 sv. miltų, 2 sv. ryžių, 3 sv. cukraus ir ½ sv. šokolado.

Pakietas Nr. 2. Kaina $32.00. Jame yra 2 sv. kumpio, 2 sv. jautienos, 2v. bekono, 2 sv. taukų, 3 kenukai sardinių, 5 sv. miltų, 2 sv. cukraus ir ½ sv. kakao.

Viskas gerai supakuota. Tik atsiųskite čekį ir nurodykite, kokį pakietą norite siųsti, o taip pat aiškiai parašykite gavėjo adresą. Muitai į paminėtas kainas įrokuoti. Rašykite:

Vytautas Skrinska, savininkas
IDEAL PHIARMACY — 29 KELLY SQ. — WORCESTER, MASS.

BALTIMORĖS IR APYLINKĖS ATYDAI!

PIKNIKAS

Paramai Dienraščio Laisvės

Įvyks Sekmadienį

Birželio 10 June

Slovak National Home Park

6526 Holabird Ave. Pradžia 11 val. ryto

Programoje Dalyvaus Aidsietyno Kvartetas iš New Yorko

Muzika nuo 3-čios iki 8-tos val. P. M.
Aptarnavimas valgiais ir gėrimais
Įžanga tik 50 Centų Asmeniui

KELRODIS: Iš Philadelphijos imkite kelią No. 40 ir važiuokite iki Baltimorės, privažiavę pirmą gatvę — Kresson St., sukite po kairei ir važiuokite iki Lombard St.; privažiavę Lombard St. sukite po kairei ir pervažiavę tiltą laikykitės tiesiai iki Holabird Ave., čia sukite po kairei ir mailę ir pusę pavažiavus po kairei pusei bus pikniko vieta, o dideli vartai karejivių Camp — po dešinei pusei. • Iš miesto galima važiuoti 26th St. karu iki Holabird Ave. Išlipę eikite į vakarus pusę mailės. O busas No. 20 Dundalk reikia imti ant Baltimore St. ir jis priveža iki pikniko vietos.

P. S. Privažiavus Kresson St. reikia tėmyti orlaivių iškabas, kurios tiesiai veda į pikniko vietą.

Greit Persiunčiam Pinigus Lietuvon

Mes dabar turim susisiekimą su Lietuvos T. S. R. Bankais ir greit pasiunčiam pinigus Lietuvos žmonėms **su garantija.** Už Amerikos dolerį Lietuvoj žmonės gauna 4 rublius.

Pinigų persiuntimas kainuoja: pasiuntimas nuo $5 iki $400 kainuoja $1.65. Per 10 dienų pinigai nueina. Siunčiant per Trans-Atlantic Cable pinigai nueina per 36 valandas, bet persiuntimas kainuoja $5 (iki 300 dolerių).

Visi, norintieji pasiųsti pinigų į Lietuvą, kreipkitės į mus, atsiųskite adresą ir pinigus, o mes persiųsime į Lietuvą.

Vytautas Skrinska, savininkas
IDEAL PHARMACY — 20 KELLY SQ. — WORCESTER, MASS.

IŠ LIETUVOS

Melžėja J. Bečiulytė

ŠVENČIONYS. — Septinta valanda ryto. Pagal nustatytą tvarką J. Žemaitės vardo kolūkio fermoje prasideda karvių melžimas. Jauna melžėja Juzė Bečiulytė prieina prie pačiame krašte stovinčios karvės. Mergina apiplauna karvės tešmenį, rūpestingai jį masažuoja. Ir štai pienas jau čiurlėmis bėga į milžtuvę. Baltas putojantis pienas kyla vis aukštyn...

—Ar žinai, Juze,—sako fermos vedėjas komunistas Kazys Chmieliauskas,—kai pradėjai melžti du kartus, tavo grupėje karvių pieningumas nė kiek nesumažėjo, dargi pieno riebumas padidėjo.

—Visą bandą reikėtų melžti tik du kartus, — atsiliepia melžėja.

Baigusi melžti, Bečiulytė atskleidžia specialiai rašomą žurnalą, kuriame ji kasdien pažymi, kaip jos prižiūrimos karvės reaguoja į vienokį ar kitokį davinį. Nors J. Bečiulytė dar jauna melžėja, tačiau jos užrašuose yra daug ko pamokančio. Iš jų, pavyzdžiui, matyti, kad vienai karvei reikia duoti daugiau šakniavaisių, kukurūzų siloso, kitai — koncentratų ir t. t.

J. Bečiulytės užrašai — tai jos darbo istorija. Jos grupėje yra 12 pirmaveršių arba pirmą kartą veršingų karvių. Ji šias karves išaugino. Tačiau, nors jos prižiūrimos karvės yra daugiausia pirmaveršės, Bečiulytė neatsilieka nė nuo vienos geriausių Švenčionių rajono melžėjos. Ir žiemos metu iš kiekvienos savo prižiūrimų karvių ji primelžia po 10—14 litrų riebaus pieno. J. Bečiulytė iš jai priskirtų karvių jau yra primelžusi daugiau kaip po 800 litrų. J. Bečiulytė įtraukta į geriausių respublikos melžėjų sąrašą.

Neseniai Švenčionių rajono vykdomojo komiteto posėdyje Juzė Bečiulytė papasakojo apie savo darbą. Vykdomasis komitetas nutarė rajono melžėjų tarpe plačiai paskleisti geriausios J. Žemaitės vardo kolūkio karvių melžėjos Bečiulytės patyrimą.

O iš J. Bečiulytės patyrimo gali pasimokyti ne tik Švenčionių, bet ir kitų respublikos rajonų karvių melžėjos. Ypač pamokantis J. Bečiulytės patyrimas toms melžėjoms, kurios prižiūri pirmaveršes karves. J. Bečiulytė tvarko savo darbą pagal griežtai nustatytą planą, sudarytą remiantis pirmaujančių šalies ir respublikos melžėjų patyrimu. Kovą už didelį kiekvienos karvės pieningumą ji pradeda nuo pat pasiruošimo veršiavimuisi. Dešimt dienų prieš veršiavimąsi ji nebeduoda karvei sultingų pašarų, šeria pievų arba dobilų šienu. Tokio pat raciono ji laikosi 10 dienų po apsiveršiavimo.

Štai kokią darbų tvarką ji nustatė tvartiniam laikotarpiui. Karvės melžiamos du kartus per parą. Prieš pirmąjį melžimą karvėms duodami kapojai, paskui 7.5 kg kukurūzų siloso. Nuo 10 valandos ryto tvartai ir gyvuliai valomi. 12 valandą ji sušeria karvėms dar po 1.5 kg kapojų. Iki 17 valandos daroma pertrauka. 17 valandą J. Bečiulytė vėl ateina į fermą. Ji sušeria karvei 7.5 kg siloso, po pusantros valandos — 3 kg kapojų. Be to, į racioną dar įeina papildomas mineralinis pašaras gyvulių organizmui sustiprinti. Antrą kartą ji melžia karves 19 valandą.

J. Bečiulytė pasižadėjo primelžti iš kiekvienos jai priskirtų 12 karvių po 2700 litrų pieno. Šį rezultatą ji pasieks nuolat keldama kvalifikaciją, sumaniai derindama praktines žinias su mokslo ir priešakinio patyrimo laimėjimais.

P. Gražys

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Unijos, liberalai ir kiti remia Alfredą Santangelo

Senajame Marcantonio kongresiniame distrikte pradeda aiškiau susiformuoti stovyklos. Ten susidarę specialus komitetas, kuris siekia, kad demokratai nominuotų liberališkai nusistačiusį kandidatą Alfredą Santangelo, o ne bendrą republikonų - demokratų kandidatą Donovaną, kuris sumušė Marcantonio.

Į komitetą už Santangelo įeina miesto CIO tarybos sekretorius Iushewitz, ADA pirmininkas New Yorke teisėjas D. Kenyon, transporto unijos darbininkų atstovas, protestantų teologas Dr. Neibuhr, buvęs gubernatoriaus leitenantas Charles Poletti ir eilė kitų.

Bet yra ir kitas liberališkai nusistatęs kandidatas, Casper Citron. Bijoma, kad dviejų liberališkų žmonių kandidatavimas gali taip suskaldyti jėgas, kad Donovanas laimės. Taigi, virš minėtas komitetas atsikreipė į Donovaną su raginimu, kad jis savo kandidatūrą ištrauktų ir paremtų Santangelo.

POPIERINIAI BALOTAI

Majoras Wagneris patvarkė, kad ateinančio antradienio "primaries" bus naudojami popieriniai balotai, vietoje mašinų.

New Yorko spaudoje

"Times" didžiuojasi, kad talpina daugiausia žinių ir "kiekvieną žinią, kuri tinkama spausdinimui" — toks moto net telpa to lakraščio pirmame puslapyje kasdieną.

Sąryšyje su tuom "Daily Worker'is" primena "Times'ui", kad jame netilpo nei viena eilutė apie svarbią civilinių teisių rezoliuciją, kurią priėmė Amalgomeitų suvažiavimas.

Amalgamated Clothing Workers of America turi apie 400,000 narių. Unijos suvažiavime kalbėjo tokie žymūs asmenys, kaip Stevensonas ir Kefauveris. Iš Britanijos specialiai atvyko darbiečių vadas Gaitskell. Be to, ACW narių pusė gyvena ir dirba New Yorke. Atrodytų, kad New Yorko "Times" iš kiekvieno taško — nacionalio, vietinio, bendrai žurnalistinio — turėtų rasti žinias apie tą suvažiavimą svarbiomis. Vienok, rezoliucija buvo pilnai ignoruota.

. . . . .

"Daily News" neturi nieko prieš mūsų aviacijos viršininko generolo Twiningo vykimą Maskvon. Tai visai neblogas dalykas, sako tas ultra - reakcinis laikraštis. Ir jis duoda suprasti, kad tai neblogas dalykas dėl to, kad, gal, well, mūsų karininkai gaus informacijos stebėdami Tarybų Sąjungos aviacijos dieną, kitaip sakant, vyks ne kaip svečiai, o kaip žvalgai.

Kas kita tarybinių karininkų kvietimas čia. Prieš tai "News" yra gan griežtai nusistatęs.

Bus vietos viskam,--- bet ne gyventojams

Ambicingasis mūsų miesto parkų komisijonierius, kuris apart parkų maišosi ir visuose kituose New Yorko reikaluose, dabar turi kitą grandiozišką planą galvoje: jis nori paversti Lincolno Skverą "miestu mieste". Planas kainuos apie $150,000,000. Bus pastatyti rūmai katalikiškam Fordhamo universitetui, didelis viešbutis, visokios krautuvės, nauja vieta Metropolitano operai ir taip toliau.

Tas viskas gerai. Bet Lincoln Skveras ir apylinkė ir dabar netuščios — ten randasi apartmentiniai pasenę namai, kuriuose gyvena apie 7,000 šeimynų.

Ten gyvena darbo žmonės, kurie uždirba tarp 50 ir 65 dolerių savaitei. Jie moka nuomos mėnesiui maždaug tiek. Komisijonieriaus Moses naujame projekte butai kainuos vidutiniškai virš 140 dolerių mėnesiui.

Ką darys tie, kurie turės išsikraustyti? Kur jie gaus kitus pigius butus?

Apie tai Moses nesirūpina. Jis išleido meniškai iliustruotą brošiūrą apie tą puikų "miestą mieste". Naujame projekte, sako brošiūra, vienas kambarys kainuos $47.50 mėnesiui — maždaug tiek, kiek darbininkas išgali mokėti už visą butą.

Ponas Moses neseniai grįžo iš kelionės po Franco-Ispaniją. Jis dabar įsivėlęs ne vien į tą Lincolno Skvero projektą, bet ir į kitus planus, kurie sukelia pasipriešinimą, kaip tai to garsaus Tavern on the Green skandalą, dėl kurio jį miesto taryboje kaltina Stanley Isaacs ir kelius kitus.

Bet Mosesui, kaip atrodo, eiti prieš žmonių valią patinka, o gal ir naudinga. Jis pasiryžęs varyti tuos visus ambicingus, bet žmonėms nenaudingus planus pirmyn.

S.

Pirmasis piknikas jau šį sekmadienį, Great Necke; iš Brooklyno eis busas

Visi lietuviškų smagių pramogų mėgėjai prašomi rengtis į pirmąjį šio sezono pikniką. Jis įvyks jau šį sekmadienį, Kasmočių sode ir salėje, 91 Steamboat Road, Great Neck, N. Y.

Birželio 3-ią visi keliai iš didmiesčio ves į Great Neck. Tam yra daug priežasčių. Viena pirmiausių yra ta, kad visi nori pasidžiaugti gražiu pavasariu. Gi Great Neck visas paskendęs soduose ir gėlynuose. Tai beveik vienintelė likusi taip arti nuo didmiesčio vieta, kurion darbo žmonės dar gali įkelti koją pasilinksminimui sulaukus šventadienio.

Pikniką rengia visos didmiesčio srities LLD kuopos bendrai, tad ši yra svarbi priežastis pikniką paremti.

Kita priežastimi visų ten keliavimo bus ta, kad čia bus visko, ko galima tikėtis geruose piknikuose: muzika, užkandžiai, karšta kava ir šalti gėrimai.

Svarbu čia dar ir tas, kad yra pasamdytas specialis busas, kuris paims keleivius lietuviškame Williamsburge nuo Lituanica aikštelės (prie Union Ave. ir Stagg St.) ir čia pat parveš po pikniko vakare. Tas suteikia progą pasiekti pikniką ir tiems, kurie neturi savų auto, o negali laiptais lipinėti ar toli eiti.

Visi, kurie imsite busą, atvykite laiku. Busas išeis laiku, pavėlavusių nelauks.

Busas išeis lygiai 12:30. Sustos prie Kultūrinio Centro 1 val.

Stipriems, jauniems, žinomą, patogu važiuoti ir traukiniais. Iš Pennsylvania stoties New Yorke traukiniai eina dažnai.

$40,000 UŽ SUŽEIDIMĄ

Mrs. Hirschberg, 64 metų amžiaus, laimėjo bylą prieš turtingą Morganą. Jis ją sužeidė savo automobiliumi. Jis jai turės sumokėti $40,000. Ji reikalavo $250,000.

PRANEŠIMAI

BROCKTON, MASS.

Liet. Literatūros Draugijos 6 kuopos susirinkimas įvyks birželio-June 4 d., Liet. Taut. Namo kambariuose, 8 Vine St., Montello, pradžia 7:30 v. vakare. Kviečiame visus narius dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime atlikti. Svarbiausia tai Laisvės piknikas, kuris įvyks liepos-July 1, 1956. Dar yra ir kitų reikalų, kuriuos turėsime aptarti.

Geo. Shimaitis

(105-107)

ELIZABETH, N. J.

Per daugelį metų Aušros Draugystės susirinkimai buvo laikomi pirmą šeštadienio kiekvieno mėnesio. Paskutiniame susirinkime, dėl nekurių nepatogumų, nutarta pakeisti susirinkimų dieną. Dabar bus laikyta pirmame ketvirtadienyje kiekvieno mėnesio. Sekantis susirinkimas įvyks birželio 7 d., 8 v. v., Liet. Laisvės salėje, 269 Second St. Nariai įsitėmykite šį pranešimą.

Komitetas.

(105-107)

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kp. susirinkimas įvyks birželio 2 d., 7:30 val. vak., 1150 N. 4th St. Visi nariai malonėkite dalyvauti laiku, ir kurie dar neužsimokėjote duoklių, prašomi tai padaryti. Taipgi kurie norėsite važiuoti į Baltimorės pikniką, birželio 10 d., šiame susirinkime galėsite užsiregistruoti vietą buse, nes komisijai reikia žinoti, kiek užsiregistruoja. Važiavimas į abi pusi, $3.50. Prašomi dalyvauti. Valdyba.

(104-106)

BROCKTON, MASS.

Antras metinis piknikas, įvyks birželio 3 d., Liet. Taut. Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd. Rengia LLD 6 kp. Pradžia 1 val. dieną. Bus visko, ko tik piknikui reikia. Prašome visų piknikų mylėtojų dalyvauti piknike. Komitetas. (103-106)

Viena Hirošimas mergina mirė vietinėje ligoninėje

Kaip žinia, New Yorko ligoninėse buvo gydoma keliasdešimt ir dar gydomos kelios Hirošimos japonaitės, kurios nuo atominės bombos baisiai nukentėjo karo metu. Jos buvo dar visai jaunutės, kai amerikiečių numesta pirmoji atominė bomba pavertė Hirošimą tikru pragaru. Ta grupė mergaičių tada rodosi mokykloje, kuri tapo visai sugriauta, bet jos vis vien baisiai nukentėjo: jos tapo taip apdegintos, kad jų veidai pavirto iškraipytais žaisdų ir plėmių, taip, kad jos niekur nesirodė be kaukių ant veido.

Šioje šalyje joms pravedamos taip vadinamos "plastiškos" operacijos, tai yra, iš kitų kūno dalių persodinami odos gabalai, gabalas po gabalo, šmotas po šmoto, ir veidai laipsniškai "lopinami".

Tokoma Nakabaiši, 25 metų amžiaus, jau buvo beveik pagydyta. Jai buvo reikalinga dar viena operacija. Bet tiek daug operacijų, kaip matyti, susilpnino jos širdį. Ji mirė operacijos kambaryje dvi savaiti prieš tai, kai tikėjosi sveika sugrįžti Japonijon.

LKC GĖLYNO REIKMĖM AUKOJO:

Margaret — $5; P. Kunz, Mrs. Kunz ir M. Kalvaitienė—po $1.

Dėkui visiems!

Gėlynas šiam sezonui jau yra pilnai reikmėmis aprūpintas.

V.

Liudininkas tiesiai iš Fordo industrinio Šnipinėjimo štabo...

Aną dieną, po visokių rūšių informerių ir šnipelių, prokuratūra Foley Skvero byloje ištraukė dar kitos rūšies informerį — taip vadinamos "industrinio šnipo" rūšies. Šis buvo Stephen J. Schemanske, kuris su pasididžiavimu aiškino, kad jis priklausė ir autodarbininkų unijai (UAW) ir Komunistinio jaunimo sąjungai (YCL) ir Komunistų partijai, bet tikrai nepriklausė, o tik buvo ten įlindęs kaip Fordo šnipas. Žinoma, jis šnipinėjo ir dėl FBI, nes kasgi nenorės gauti dvejopos algos...

Mandagieji plėšikai

Modelė Pat Bucker, aukšta, liekna šviesiaplaukė, tapo apiplėšta savo apartmente Manhattane. Kas tai pabarškino į jos duris ir persistatė elektristais, bet "elektristai" pasirodė esą du pistolietais ginkluoti plėšikai.

Jie atėmė nuo jos $8,000 vertės brangius kailinius, $1,000 grynais ir dar $1,000 žemčiūgais. Bet jie buvo mandagūs, sako Pat—jie jos nelietė, kalbėjo į ją mandagiai ir gražiai atsisveikino, nors paliko suištą ant lovos...

Ką planuojate rengti šį rudenį? Laisvės spaustuvė pigiai ir gražiai padarys spaudos darbus jūsų parengimams.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

Norwegian Embroidery & Gift Shop
R. Hendricksen, savininkas
5612—8th Ave., B'klyn. HY. 2-7617
Turime Norvegiškų lėlių, padarome megstinius ant užsakymo. Antspaudinės medžiagos, plešinių, išdekoruotų medinių dalykėlių. Darome antspaudas ir apsiūliavimą.

ATLANTIC MARINE
Išnuomojamo 16" Sea Dorys
Su ar be motorų. Saugūs, Geri ir Sausi.
$7 į dieną. Nuo Manhattan važiuokite Sunrise Highway iki So. Grove, laikykitės į pietus ant So. Grove, paskui į kairę ant Jefferson.
11 Hudson Ave. FR. 8-2170

Užrašykite Laisvę savo draugui

ACT QUICKLY!
The Only COURSE IN WINDOW DISPLAY in N. Y. begins June 4.
Our short course taught by proffessionals can break you in to top paying field. 14 week summer course registration open.
FREE PLACEMENT
PAN-AMERICAN ART SCHOOL
321 W. 56 St. (8 Ave.) N. Y.
PL. 7-0064

UNIVERSAL PACKAGES, INC.
189 SECOND AVE., arti 12th St., N. Y.
AL. 4-1193
(Phoenix Theatre Bldg.)
NAUJA FIRMA ŠIRDYJE NEW YORKO EAST SIDE
Pasiuntimui siuntinių į visas dalis Sovietų Sąjungos — Į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ir kitas šalis.
MES GARANTUOJAME GREITĄ PRISTATYMĄ maisto, drabužių siuntinius žemomis kainomis ir apmokėtu muitu. Jūs gaunate rasytę su adresanto parašu.
SIUNTINIAI ORO PAŠTU PRISTATOMI Į 10 DIENŲ
Jei jūs gyvenate toli, tai galite prisiųsti mums siuntinį su reikalingais nurodymais. Tas jums sutaupys laiko ir pinigų.
Jūs galite pirkti iš mūsų drabužį, batus, medikalus ir kitokius daiktus savo siuntiniui.
SPECIALUS APSAUGOJIMAS — apart reguliarės apdraudos jūsų siuntinys bus apdraustas nuo pavogimo ir nuo ugnies.
NĖRA LAUKIMO—SIUNTINIAI SIUNČIAMI TUOJ
Ofisas atdaras kasdien 10—8; Sekmadieniais 9—6
ATDARA DEKORACIJOS DIENOJE

Pirmas Brooklyno Lietuvių
PIKNIKAS
Įvyks Šį Sekmadienį
Birželio 3 June
Rengia Lietuvių Literatūros Draugijos Brooklyno Apylinkės Kuopos
KASMOČIŲ SODE
91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I., N. Y.
Kviečiame visuomenę atsilankyti. Gera muzika gros šokiams ir bus įvairių juokų ir smagių vaišių. Busai išeis nuo Lituanica Square ir nuo Kultūrinio Centro. Kelionės kaina tik $1.50 į abi pusi.

MAISTO Pakietas Lietuvos Žmonėms S-1
Siunčiame maisto pakietus į Lietuvą. Ypatingai patariame siųsti pakietą Nr. S-1, kuriame yra šie maistingi dalykai:
1 svaras kenuoto sviesto pirmos rūšies; 3 sv. taukų (Armour kenuke); 1 sv. Armour bekono pirmos rūšies; 2 sv. Armour kumpio kene; 1 sv. kenuotos jautienos pirmos rūšies; 1 sv. pieno milteliuose; 14 uncijų kondensuoto pieno kenuke; 6 sv. geriausių miltų; ¾ sv. geriausios arbatos; 1 sv. geros kavos ir 1 sv. kokao. **Šito pakieto kaina yra $49.80 su muitu** ir pasiuntimu.
Kreipkitės į mus, nurodykit pakieto Nr. S-1, atsiųskite adresą ir pinigus. **Pristatymas garantuotas.**
Vytautas Skrinska, savininkas
IDEAL PHARMACY—29 KELLY SQ.—WORCESTER, MASS.

Hans and Willy Schauter's GERMAN-HUNGARIAN BAR & GRILL
576 Fairview Ave., Ridgewood—Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 2-9044
Headquarters for German-Hungarian Sport Club.
Lunch — 12-1

NEW YORK

HELP WANTED FEMALE

SLAUGĖ, R. N.
Naktiniam Darbui
Maži Gydymosi Namai
Ulster 1-6300
(103-106)

Namų darbininkė. Guolis vietoje, namai užmiestyj. Valymas, paprastas virimas, prižiūrėjimas vaikų. Geri namai.
RO. 4-0422
(103-106)

Namų darbininkė. Abelnas darbas, paprastas virimas, valymas. Guolis vietoje, nuosavas kambarys ir vonia. Nuolatinis darbas. namai užmiestyje. Gera alga. Po 6 v. vak. **CE. 9-4343.**
(103-106)

Namų darbininkė. Geri namai, valymas, virimas. Guolis vietoje. Privatiški namai. 2 vaikai lankanti mokyklą, nuolatinis darbas, draugiškuose namuose. **FA. 7-3600.** 9-5:30 valandomis
(103-106)

Namų darbininkė-virėja. (25-40). Nuosavas kambarys, vonia. Du suaugę, visi įtaisymai. Vėliausi paliudijimai. Turime ir kitus darbininkus. $50 į savaitę. **TE. 4-5366.**
(105-108)

Namų darbininkė-virėja. (Suaugusi). Patyrusi. Perimti visą tvarką. Guolis nuosavame kambaryj. $40 į savaitę. Suaugę. Vasarą, nuo birželio 20 d. namuose prie vandenio. Šaukite iki 12 val. dieną. **FL. 9-3311**
(105-108)

HELP WANTED-MALE

Refrigeration Mechanics. Darbas prie įvedimo prekybinių šaldytuvų, oro vėdinimo aparatų, taipgi ir prie pataisymo. Patyrę. Nuolatinis darbas. Su auto. Praneškite savo amžių, maždaug algą ir patyrimą, taipgi paliudijimus. **CY. 5-3366.**
(102-106)

VYRAI DIRBTI PRIE "COATING"
(Dažymas—Malevojimas)
Gera mokestis, nuolatinis darbas, puikios darbo sąlygos.
The Marvellum Co.
28 Appleton St., Holyoke, Mass.
(106-108)

MALE and FEMALE

VYRAI-MOTERYS
Fiziškai Tinkam: Duokite Kraujo Jums Užmokėsime
Kreipkitės pirm. iki šešt. kasdien nuo 9 v. r. iki 9:30 v. v. Šešt. nuo 9 v. r. iki 4 v. dieną.
340 — Second Ave., N. Y.C.
Tarpe 19 ir 20 gat.

Slaugės, RN's. Taipgi laisniuotos Practicals, O. R. slaugės. Puiki alga, geros valandos. Pritaikome gyvenimui vietas, puikios darbo sąlygos. Kreipkitės: Eva Roberts, R. N., Vedėja. **OR. 7-2300.**
(100-106)

Pora. Guolis vietoje. Virėja, namų darbininkė, vyras dirbantis prie visų darbų. Nauji namai; nuosavas kambarys, T. V., gera alga, nuolatinis darbas draugiškuose namuose.
FR. 4-1250
(105-108)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Delicatessen. Ideališka šcimai. 4 metų lease. $10,000. Valhalla, N. Y. **White Plains 9-7394.** Taipgi skambinkite **WH. 8-9741.**
(101-107)

Grožio Salionas. Bronx, blokas nuo Westchester Sq. Žema renda. Apleidžiame miestą. Ideališkas biznis pradinei, tuoj įsigys daug kostumerių. Parduodame prieinamai.
TAlmadge 9-4017
(105-109)

PENKI SENBERNIAI PASILEIDO Į PASAULĮ

Penki New Yorko senberniai, pasivadinę "Adventurous Bachelors," įsėdo į mažą žvejinį laivelį ir pasileido į platųjį pasaulį. Kelionėje jie išbus trejus metus ir apsuks visą pasaulį.

Harry X. Kinzelmann
OLD KING COLE TAVERN
817 Onderdonk Ave., Ridgewood 27, N. Y.
Tel. EV. 2-9591
RESTAURANT BAR & GRILL
Didelė salė del Vestuvių, Banketų ir Parių.
(106-112)